

Bijlage brief over agenda voortgang maatregelen schuldenbeleid

	Maatregelen schuldenbeleid	Voortouw/ betrokken ministeries	Doel en stand van zaken van de maatregel	Invoerings- of einddatum
Preventie en vroegsignalering				
Het doel van de maatregelen 1 t/m 5 is het faciliteren van gemeenten om preventie en vroegsignalering in hun lokale situatie vorm te geven.				
1.	Ontwikkeling business cases schuldpreventie en regionale bijeenkomsten	SZW	SZW heeft een aantal bestaande projecten laten beschrijven om gemeenten te stimuleren en inspireren een aanpak preventie en vroegsignalering te ontwikkelen door knelpunten, succesfactoren en kosten-batenanalyses inzichtelijk te maken. Deze businesscases kunnen onderwerp van gesprek zijn in regionale bijeenkomsten die door Divosa, de VNG en de Nederlandse Vereniging voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren (NVVK) worden georganiseerd (http://businesscases.effectieveschuldhelp.nl).	April 2014 December 2014
2.	Handreikingen en onderzoeken over preventie	NVVK, SZW	Onderzoek laat zien dat preventie loont. Verschillende handreikingen bieden gemeenten handvatten bij de (door)ontwikkeling van preventie-interventies o.a. : - handreiking Preventie: voorkomen is beter dan genezen en - de Preventiebundel: 8 werkwijzers voor effectieve schuldpreventie.	2012 - 2014
3.	Modelconvenanten en leidraad voor preventie en vroegsignalering	SZW	De modelconvenanten en leidraad vormen een hulpmiddel voor gemeenten en hun partners om afspraken over preventie en vroegsignalering in de praktijk te verankeren.	December 2014
4.	Initiatief Bureau Krediet Registratie (BKR) 'Vindplaats van Schulden'	BKR, SZW	Het Bureau Krediet Registratie (BKR) ontwikkelt een systeem van vroegsignalering van schulden waarbij BKR gemeenten kan voorzien van informatie op het gebied van betalingsachterstanden bij huur, energie, zorgverzekering en overige relevante informatie, zodat zij beter in staat zijn gerichte interventies in te zetten. BKR heeft met een aantal gemeenten afspraken gemaakt over het opzetten en uitvoeren van pilots. BKR verwacht dat de pilots in het eerste kwartaal van 2015 worden opgestart. De resultaten van de pilots worden medio 2015 verwacht.	Naar verwachting BKR: 2015
5.	Ontwikkeling Verwijsindex schuldhelpverlening (Vish) door de NVVK en de Koninklijke beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG)	NVVK, KBvG, SZW	Om onnodige kosten van invordering door gerechtsdeurwaarders te voorkomen en een oplossing van schulden mogelijk te maken hebben de NVVK en de KBvG, met een subsidie van SZW, een systeem ontwikkeld dat hen in staat stelt vroegtijdig gegevens uit te wisselen zodat deurwaarders en schuldhelpverleners snel weten of iemand bij hen beiden bekend is. Als dat het geval is, zal de deurwaarder zijn opdrachtgever adviseren invorderingsmaatregelen voorlopig stil te zetten. De NVVK en de KBvG hebben de afspraken over gegevensuitwisseling vastgelegd in een convenant.	December 2014

6.	<p>Verantwoorde kredietverstrekking Implementatie Richtlijn Consumentenkrediet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alle vormen van lenen aangemerkt als krediet - extra eisen kredietverstrekkers ten aanzien van het verstrekken van informatie - aanpassing door Nederlandse Vereniging van Banken van Gedragscode consumptief krediet - Tijdelijke regeling hypothecair krediet 	Financiën	<p>Doel van deze maatregel is passende kredietverstrekking aan consumenten (tegengaan van overkreditering)</p> <p>Alle kredieten zijn daardoor gebonden aan de kredietwaardigheidsstoets (bijv. ook flitskredieten).</p> <p>Kredietverstrekkers moeten consumenten beter informeren, bijvoorbeeld over de kosten van de lening.</p> <p>In de gedragscode worden de normen vastgelegd die banken moeten hanteren voor een verantwoorde kredietverstrekking. Deze normen zijn vastgesteld na advies van het Nibud.</p> <p>Deze regeling stelt de inkomenscriteria vast voor het verstrekken van hypothecair krediet en bepaalt de maximale hoogte van het hypothecaire krediet ten opzichte van de waarde van de woning. Deze regeling wordt jaarlijks, na advies van het Nibud, aangepast.</p>	1 januari 2013
7.	<p>Tegengaan wanbetaling premie zorgverzekering</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wetsvoorstel verbetering wanbetalersmaatregelen - Ministeriële regeling over versneld uitstromen uit het bestuursrechtelijke premieregime - Samenwerking gemeenten – zorgverzekeraars - Omleiding zorgtoeslag naar zorgverzekeraar 	VWS, SZW	<p>Het doel is voorkomen dat mensen hun premie voor de zorgverzekering niet (meer) betalen.</p> <p>Het wetsvoorstel is in behandeling bij de Tweede Kamer. De nota naar aanleiding van het nader verslag wordt binnenkort aan de Kamer verzonden.</p> <p>In deze regeling kunnen groepen van wanbetalers worden aangewezen die niet langer de hogere, bestuursrechtelijke premie hoeven te betalen indien aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan.</p> <p>VWS organiseert in samenwerking met SZW regionale bijeenkomsten om de samenwerking tussen gemeenten en zorgverzekeraars te bevorderen om wanbetaling in de zorg te voorkomen.</p> <p>Er vindt een verkennend onderzoek plaats naar de mogelijkheden om bij betalingsachterstand (een deel van) de zorgtoeslag rechtstreeks aan de zorgverzekeraar te betalen.</p>	<p>Voorjaar 2015</p> <p>Najaar 2015</p> <p>Loop 2015</p> <p>Begin 2015 afgerond</p>
Effectieve(re) uitvoering gemeentelijke schuldhulpverlening				
Het doel van de maatregelen 8 t/m 14 is het bevorderen van een effectievere uitvoering van de schuldhulpverlening door gemeenten.				
8.	<p>Besluit gegevensuitwisseling gemeentelijke schuldhulpverlening (o.g.v. de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening)</p>	SZW	<p>Dit besluit dient om tot een snellere verificatie te komen van gegevens. De consultatieronde is afgerond. De uitvoeringstoetsen worden nader geanalyseerd en besproken met de VNG, de NVVK en Divosa. Nadere besluitvorming staat gepland voor januari 2015.</p>	

9.	Ontwikkeling van screeningsinstrument Mesis	SZW	Met subsidie van SZW is het screeningsinstrument Mesis© ontwikkeld. Dit instrument kan de schuldhulpverlener helpen om te beoordelen welke ondersteuning voor iemand passend is door inzicht te bieden in de houding en (financiële) vaardigheden van de hulpvrager. Mesis is gevalideerd. Drie van de vier gemeten gedragsdimensies meten wat ze zeggen te meten. Als de laatste gedragsdimensie ook wordt gevalideerd, is Mesis het eerste wetenschappelijk bewezen instrument voor de schuldhulpverlening.	November 2014
10.	Bevordering kwaliteit dienstverlening aan eigen huisbezitters	NVVK, SZW	De schuldenproblematiek van mensen die de kosten van hun hypotheek niet meer kunnen betalen is complex. Om ook deze mensen van dienst te kunnen zijn, is mede met een subsidie van het ministerie van SZW, het samenwerkingsverband Schakel! opgericht. Via Schakel! kunnen schuldhulpverleners en hypotheekverstrekkers in een vroeg stadium in contact treden met elkaar wanneer een eigen huisbezitter zijn financiële verplichtingen niet meer kan nakomen om zo gezamenlijk te zoeken naar een passende oplossing. Om tot een brede aanpak van de financiële problemen van deze groep mensen te komen, is door de NVVK de beschikbare dienstverlening voor deze groep geïnventariseerd en wordt gewerkt aan een betere afstemming van de dienstverlening. Betrokken partijen hebben afgesproken vier keer per jaar samen te komen voor overleg. Daarnaast lanceert de NVVK een website met informatie voor eigen huisbezitters.	December 2014
11.	Bevordering inzet vrijwilligers	SZW	De afgelopen jaren heeft SZW vele initiatieven ondersteund om de inzet van vrijwilligers in te bedden in het proces van de gemeentelijke schuldhulpverlening en de kwaliteit daarvan te bevorderen (o.a. Humanitas en SchuldHulpMaatje). Ook op grond van de Regeling ter stimulering van activiteiten die een duurzame bijdrage leveren aan het tegengaan van armoede- en schuldenproblematiek kunnen maatschappelijke organisaties worden ondersteund.	2012 - 2016
12.	Evaluatie van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs)	SZW	Aan de Eerste en Tweede Kamer zal verslag worden gedaan van de doeltreffendheid en de effecten van de Wgs. De evaluatie wordt thans voorbereid en wordt voor 1 juli 2016 aan de beide Kamers gezonden.	1 juli 2016
13.	Extra middelen voor gemeenten voor intensivering armoede- en schuldenbeleid (in 2014 €70 miljoen en volgende jaren €90 miljoen)	SZW	Het kabinet heeft structureel extra middelen voor de intensivering armoede- en schuldenbeleid beschikbaar gesteld.	2014 en verder

14.	Regeling ter stimulering van activiteiten die een duurzame bijdrage leveren aan het tegengaan van armoede- en schuldenproblematiek (€4 mln in 2014 en €4 mln in 2015 beschikbaar)	SZW	Op grond van deze subsidieregeling kunnen projecten worden gefinancierd die een diversiteit aan maatschappelijke organisaties in staat stellen om hun meerwaarde bij het tegengaan van armoede- en schuldenproblematiek te vergroten. Het eerste tijdvak liep tot en met 30 september 2014. Op 1 april 2015 wordt het tweede tijdvak opengesteld.	2014 en 2015
Private schuldbemiddeling				
15.	Ontwerp-Vrijstellingsbesluit schuldbemiddelaars	EZ, SZW	Het besluit creëert de mogelijkheid voor private partijen om onder strikte voorwaarden schuldbemiddeling tegen betaling aan te bieden. Dit dient als aanvulling op de wettelijke taak van gemeenten op grond van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Mensen die niet naar de gemeenten willen, kunnen voor private schuldbemiddeling kiezen. Het ontwerpbesluit is voorgehangen in de Eerste en Tweede Kamer. Hierop zijn door de vaste Tweede Kamer commissie voor SZW vragen gesteld aan de minister van EZ en de staatssecretaris van SZW. De beantwoording zal naar verwachting in december plaatsvinden.	1 juli 2015
Uitbreiding wettelijke instrumenten				
16.	Wet wijziging curatele, beschermingsbewind en mentorschap	VenJ	Bij wet is de mogelijkheid gecreëerd tot het instellen van bewind bij problematische schulden en verkwisting. Dit beantwoordt aan een in de praktijk gegroeide behoefte. Het college van Burgemeester en Wethouders heeft de mogelijkheid om een verzoek in te dienen tot het instellen of opheffen van deze zogenaamde schuldbewinden. Daarnaast zijn in de wet instrumenten opgenomen om de tijdelijkheid van de maatregel te waarborgen.	1 januari 2014
17.	Inrichting centraal curatele- en bewindregister	VenJ	De verplichte publicatie van het schuldbewind in een register verbetert de bescherming die de maatregel beoogt te bieden aan financieel kwetsbare mensen. De partij die handelt met de persoon met een beschermingsbewind behoort vanwege het register bekend te zijn met de opgelegde maatregel en dient daar zijn handelen op af te stemmen. Hierdoor hoeft de persoon met beschermingsbewind zijn schuld niet te voldoen.	1 april 2014
18.	Wettelijke regulering kwaliteit professionele beschermingsbewindvoerders	VenJ	Bij besluit zijn kwaliteitseisen vastgesteld waaraan de persoon die voor drie of meer personen bewindvoerder is, dient te voldoen.	1 april 2014

19.	Vervolgacties n.a.v. het onderzoek beschermingsbewind:	SZW, VenJ	<p>Doel van de dit najaar gestarte vervolgacties is enerzijds om het schuldenbewind te verankeren binnen de integrale schuldhulpverlening en anderzijds gemeenten handvatten te geven om meer grip te krijgen op de groei van met name het schuldenbewind en het daarmee samenhangende beroep op bijzondere bijstand.</p> <p>Op 17 november 2014 zijn beschermingsbewindvoerders, gemeenten en vertegenwoordigers van brancheorganisatie bijeengewees om over samenwerken en een zo goed mogelijke inbedding van het schuldenbewind in de integrale schuldhulpverlening te spreken. De eerste kennismaking en mogelijke vervolgafspraken zijn op lokaal niveau tijdens de bijeenkomst gemaakt</p>	<p>November 2014</p>
	- Bijeenkomst branche-organisaties			
	- Kwalitatief vervolgonderzoek naar onder bewind gestelden		Doel is om gemeenten inzicht te geven in de redenen van de geconstateerde toename van schuldenbewind en de daadwerkelijke ondersteuningsbehoefte van deze groep onder bewind gestelden.	Mei 2015
	- Bevorderen registratie van gegevens		Registratie van het beroep dat voor kosten beschermingsbewind op de bijzondere bijstand wordt gedaan vindt niet systematisch plaats. Een betere registratie moet de ontwikkelingen op dit vlak voor gemeenten beter in beeld brengen, zodat zij accuraat hierop kunnen reageren.	2015
	- Vervolgmeting ontwikkelingen in kosten en aantallen		Door middel van een vervolgmeting wordt inzicht verkregen in de effecten van de hierboven genoemde wetswijziging op het beroep op beschermingsbewind en de daarmee samenhangende kosten.	December 2015
20.	Invoering van het moratorium in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening	SZW, VenJ	De noodzakelijke wet- en regelgeving wordt voorbereid. De daarvoor noodzakelijke beleidsnotitie wordt door SZW opgesteld. Begin 2015 is capaciteit vrijgemaakt in het wetgevingsprogramma van VenJ.	1 juli 2016
Wettelijke schuldsanering natuurlijke personen (WSNP)				
21.	Project schuldwijzer	Raad voor de rechtsbijstand, VenJ	Doel is te komen tot een digitale tool die mensen met schulden naar de voor hun situatie specifieke informatie doorgeleidt, om zo de zelfredzaamheid te bevorderen.	Begin 2015
22.	Verbetering doorstroming van minnelijk naar wettelijk traject	NVVK, SZW, VenJ	Een opvallende ontwikkeling in de laatste jaren is dat het aantal aanmeldingen voor schuldhulpverlening stijgt, terwijl het aantal toelatingen tot het eventuele vervolgtraject, de WSNP, daalt. Het uitgevoerde onderzoek geeft zicht op mogelijke verklaringen voor deze ontwikkeling en doet aanbevelingen hoe de doorstroming te bevorderen. Doel is te komen tot een optimale verving van minnelijk en wettelijk traject.	December 2014

Traject van (dwang) incasso				
23.	Het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO) autoriseren om op naam te mogen zoeken in het handelsregister	EZ	Het LBIO wordt ingeschakeld indien alimentatie betalingen uitblijven. Inzage in het handelsregister kan het LBIO meer zicht geven op mogelijke inkomstenbronnen van de niet betalende ex-partner.	1 januari 2016
Vereenvoudiging beslagvrije voet				
24.	a. Kabinetsreactie preadvies van de KBvG naar een nieuwe beslagvrije voet van de KBvG. b. Concretisering en Implementatie van kabinetsreactie	SZW, VenJ, Financiën, VWS, EZ	Een interdepartementale projectgroep (o.l.v. SZW) bereidt kabinetsreactie voor. Daarin worden ook de noodzakelijke vervolgstappen beschreven. O.a. treffen van benodigde wetgeving	Juli 2015 2016/2017
Beslagregister				
25.	a. Eerste fase: Ontwikkeling eerste fase beslagregister gerechtsdeurwaarders (KBvG) b. Tweede fase: KBvG rapporteert over de effecten en werking beslagregister c. Derde fase: stapsgewijze aansluiting van overheidsorganisaties daarop	VenJ, KBvG, SZW, Financiën, VWS, EZ KBvG en VenJ SZW, EZ, Financiën, VenJ en VWS	Bouw register deurwaarders gereed, waarna een pilot zal volgen. Vervolgens zullen de gerechtsdeurwaarders geleidelijk aansluiten op het systeem. KBvG rapporteert eind 2015 over effecten en werking beslagregister Een interdepartementale projectgroep (o.l.v. SZW) inventariseert de aandachtspunten voor de uitbreiding van het beslagregister.	31 december 2014 Monitor eind 2015/begin 2016 Begin 2016
26.	Herziening beslagverbod op roerende zaken	VenJ, SZW	Met dit wetsvoorstel wordt de lijst van goederen die buiten een eventueel beslag op roerende zaken vallen geactualiseerd, zodat de schuldenaar ook bij een beslag op de hem toekomende roerende zaken over de binnen de huidige samenleving noodzakelijke goederen kan blijven beschikken.	1 juli 2016
Rijksincassovisie				
27.	a) Opstellen van de Rijksincassovisie b) Operationalisering Rijksincassovisie	SZW SZW, VenJ, FIN, VWS, EZ	De uitgangspunten en concretisering van de rijksincassovisie worden op dit moment verder ingevuld door middel van een gespreksronde met de verschillende betrokken partijen. Vervolgens vindt een laatste check op de inhoud plaats. Doel is te komen tot een visie die richting geeft aan samenwerking van overheidsschuldeisers en de afstemming van hun incassoactiviteiten. Verankering van de binnen de Rijksincassovisie opgenomen uitgangspunten binnen verschillende trajecten.	Begin 2015
28.	Aanpassing Leidraad Invordering (Belastingdienst)	Financiën	De Leidraad is aangepast zodat na de uitvoering van een overheidsvordering op verzoek (met terugwerkende kracht) de beslagvrije voet kan worden toegepast.	1 november 2013

29.	Betalingsregelingen /persoonsgerichte aanpak verkeersboetes	VenJ	Indien sprake is van verkeersboetes (boetes op grond van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften) zal de mogelijkheid worden gecreëerd om te komen tot een gespreide betaling voor beschikkingen van 225 euro en hoger. Daarnaast is bij het CJIB een voorziening getroffen voor gespreide betaling in geval van evident onredelijke situaties.	2015/2016
30.	Project Clustering Rijksincasso	VenJ	In 2015 zijn de deurwaarderstrajecten van 5 overheidsorganisaties ¹ gebundeld en vindt inning daarvan plaats door het CJIB. De gebundelde inning maakt het mogelijk om daar waar sprake is van verschillende vorderingen bij dezelfde persoon het inningsproces op elkaar af te stemmen. Parallel aan dit bundelingsproces wordt daarom gewerkt aan een persoonsgerichte aanpak van de deurwaarderszaken.	1 januari 2016
Overige onderwerpen				
31	Project 'Warme Frontoffice' waarin enkele gemeenten (Amsterdam, Alkmaar, Alphen aan den Rijn, Almelo) samen met landelijke uitvoeringsorganisaties (Belastingdienst, CJIB, SVB, DUO, UWV) uitproberen hoe zij meervoudige schuldendossiers beter kunnen traceren en meer als één overheid kunnen behandelen.	BZK, SZW	Uit de pilotfase komen verbeteringen van de uitvoeringspraktijk, zoals een onderling professioneel netwerk van (schuldhulp)hulpverleners en voorstellen om de regierol meer bij de gemeenten te leggen in geval van meervoudige schulden. Daarmee ontstaat een beter en sneller uitzicht op zelfredzaamheid en het vroegtijdig signaleren van problemen. Naar aanleiding van de projectrapportage die in januari 2015 wordt verwacht, zal het kabinet de mogelijkheden bezien om de regierol van de gemeentelijke frontlijn te versterken en de landelijke uitrol - mede in het licht van andere maatregelen in het kader van schuldenbeleid - worden bevorderd.	Jan 2015 Voorjaar 2015
32.	Herziening Gerechtsdeurwaarderswet	VenJ	In het wetsvoorstel zijn extra waarborgen opgenomen met betrekking tot de onafhankelijkheid van gerechtsdeurwaarders. Dit moet een belangenverstrengeling van de gerechtsdeurwaarder voorkomen die nadelig kan uitpakken voor de schuldenaar.	1 juli 2015

¹ Het gaat om het Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen (UWV), de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO), het Zorginstituut Nederland (ZiN), het Centraal Administratie Kantoor (CAK) en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO).